

= = = = =
= O N S S C H O O L B L A D =
= = = = =

Vijfde Jaargang No.1

Dinsdag, 20 Maart 1934.

Abonnementsprijs:
f 1.-- per jaar.

Administratieadres:
Veldstr. 10 Zetten.
Giro: 8 8 1 1 2 .

Onder redactie van:
Greet ten Kate, Bert van Wely en Anneke ten Zijthoff.

H E R D E N K I N G

Het is vandaag 12 $\frac{1}{2}$ jaar geleden, dat de Hoogere Burger-school werd geopend. Nu passert vanzelf het verleden de revue. We denken terug aan den openingsdag 's morgens om negen uur op 't Witte Huis. Dr. Lammerts van Bueren leest een psalm en gaat voor in gebed. De directeur en het aanwezige personeel wordt welkom geheeten. De Heeren Heldring en Ippius Fockens geven blijken van hartelijke instemming met dit eenvoudig begin. De Heer Oosterlee ziet met blijdschap zijn vele voorbereidende bemoeienissen van deze oprichting met succes bekroond. Mejuffrouw Van der Dussen heeft met bereidwilligheid een groot deel van haar internaat afgestaan aan de nieuw opgerichte school. En de 24 nieuwe leerlingen starten al het vreemde ietwat vragende aan.

Geruimen tijd voor 1 Sept. 1921 was de oprichting van een nieuwe onderwijs-inrichting besproken en overdacht. Zetten miste een schakel tusschen de lagere school aan de eene zijde en de Kweekschool en de Huishoudschool aan de andere kant. Herhaalde malen had men aanvragers voor plaatsing van kinderen moeten teleurstellen, omdat een geschikte school voor dergelijke leerlingen ontbrak. De nieuwe onderwijswet eischte voor de toelating tot de Kweekschool een beter gefundeerde vooropleiding dan de hogere van een lagere school konden geven. Er waren toen stemmen opgegaan voor

de stichting van een U.L.O.-school, maar deskundigen op onderwijsgebied hadden een hogere burgerschool met drie-jarigen cursus aangeraden. En naar hun goeden raad is geluisterd. Zoo is op 1 September 1921 de oprichting van onze school tot stand gekomen. We begonnen met 20 meisjes en 4 jongens in de eerste klas. Wat zou er van groeien? Vol moed gingen Mejuffrouw Vermeer en ik aan 't werk. De dames Kikkert en Grönlund gaven de eerste Fransche en Duitsche lessen, de dames Drost, Hoffman en Meijer begonnen met handwerken, teekenen en gymnastiek. Mijnheer Bos hielp tijdelijk met Plant- en Dierkunde en Dr. Posthumus Meijjes met Godsdienstonderwijs. Alles was nog in een groeiend stadium. Met veel dingen moesten we ons wat behelpen. Maar plannen voor de bouw van een nieuwe school werden door den architect gereedgemaakt. Het geheel zou verrijzen op het terrein, waar nu het gymveld ligt.

Intusschen is de tweede klas geformeerd. Ds. Coenraad wordt aangesteld voor Godsdienstonderwijs. Een grooter deel van het Witte Huis wordt geannexeerd. De eetzaal wordt zelfs gebruikt door Juffrouw Hapels voor de sloydlessen en de meisjes beschadigen de tafels met hun messen. De gymnastieklessen voor het groeiend aantal jongens worden nog steeds door een dame gegeven in het tegenwoordige "Jolijt", dat eigenlijk alleen bij droog weer te gebruiken was. Ook geeft Juffrouw Zeper daar haar eerste teekenlessen. De Heer Adriaan Oosterlee moet Natuurkundeles gaan geven in een lokaal van het oude internaat op een kwartier afstand. Het werd hoog tijd dat wij het gastvrije Witte Huis gingen verlaten. Want het derde cursusjaar naderde al.

Daar wwait echter in het voorjaar van 1923 een bezuinigingswind uit den Haag. Onze plannen liggen goedgekeurd klaar. Plotseling verschijnt een bezuinigings-inspecteur met een kaart vol groote stippen. Elke stip stelt een plaats voor waar middelbare scholen zijn. En hij wijst ons op Wageningen, Tiel, Arnhem en Nijmegen. Alles vlak bij elkaar. Het Bestuur laat hem het oude gebouw van de Arenhorst zien, dat misschien tot schoolgebouw voor de H.B.S. zou kunnen worden ingericht. Het gebouw wordt bekeken maar 't lijkt den ambtenaar ongeschikt, vooral in een warmen zomer. Een troosteloze dag! Wat is het

moeilijk praten met mensen, die weinig interesse voor ons werk hebben en het grootste genot smaken als we zouden verdwijnen.

1 September 1923 krijgen we huisvesting met de Kweek-school samen in het oude gebouw van de Arenhorst. Een haastig in elkaar gezette verbouwing maakt deze combinatie mogelijk. Door opgebroken gangen en open trappen beginnen we den volledige driejarigen cursus. Het personeel is nu eindelijk voltallig. Voor Plant- en Dierkunde Mejuffrouw Van der Molen en voor Natuur- en Scheikunde Dr. Van der Made. We bewaren zeer aangename herinneringen aan dat eerste contact der beide scholen in een gebouw. Het duurde eenigen tijd voor alles geregeld liep. De sloydlessen in het souterrain en de handwerklessen op zolder waren oorzaak dat de Heer Oosterlee en ik vaak als verkeersagenten optraden, want de trappen en gangen bleken wat smal. En het in elkaar zetten van lesroosters kostte ook moeite bij gemeenschappelijke leerkrachten en lokalen. Maar met overleg is veel goeds te bereiken en welk een voldoening gaf ons ten slotte het geheel. Wat kan men aan een oud gebouw wennen en hoe heerlijk kan men daar ook zijn werk doen. Toen eenige jaren later een ambtenaar van de rijksgebouwendienst ons bezocht en zijn verwondering er over uitsprak, dat we nog steeds geen nieuwe aanvraag om een nieuw schoolgebouw hadden ingediend (blijkbaar was bezuiniging niet meer nodig) moest ik antwoorden, dat we er niet meer aan dachten.

In Juni 1924 hadden we ons eerste eindexamen. Aan 17 meisjes en 2 jongens kon het einddiploma worden uitgereikt. Hoe rijst het beeld van den Heer P. Oosterlee uit Nijmegen voor ons op, die zoo intens dit examen als gecommitterde bijwoonde. Het waren fijne dagen toen wij voor 't eerst ondervonden hoeveel deze kinderen na drie jaar presteerden en welk een groote dankbaarheid een gelukkig schoolleven geven kan. In 1925 werd het terrein voor gymnastiek in orde gebracht en verrees daar het aardige sportgebouwtje. Onze concierge Mevrouw Kost verliet ons en haar plaats werd ingenomen door Crum en zijn vrouw. Wij denken aan Fräulein

Grönland, die ons verliet. Niet zoo heel lang heeft zij van haar rust kunnen genieten. Ons blijven bij haar kennis van astronomie en muziek, evenals haar taxaties van een vertaling (sechs und ein halb minus). Mejuffrouw Steding volgde haar op. In 1926 wordt aan de school verbonden Ir. H.J. Rijks voor de Natuur- en Scheikunde, die tot 1 Januari 1930 als leeraar en daarna als gecommitterde goede diensten in Zetten verricht heeft. Zijn opvolger, de Heer Van Suylen, is nu al vier jaar zijn energiek opvolger. Het is niet noodig hier alle mutaties op te sommen. Wel noemen we in dit verband Mevrouw Meijer, die wegens gezondheidsredenen op 1 Mrt. 1929 ontslag nam. Een herinnering aan jeugdige frischheid en opgewektheid laat zij bij ons achter. Juffrouw Vermeer sierde in 1929 de school en zichzelf met het verwerven van den doctorstitel. Intusschen kwam Minister Waszink met nieuwe onderwijsplannen, waarin hij de driejarige H.B.S.-en wilde omzetten in handelsscholen. Van verschillende kanten ondervond dit wetsvoorstel bestrijding en de wolk dreef over.

In den zomer van 1930 ging Oosterlee weg. Wij voelden het als een slag. Voor het memoreeren van alle mooie momenten van samenwerking zou "Ons Schoolblad" te klein zijn. Gelukkig vervult Dr. Kalsbeek zijn plaats met eere. De herinneringen stapelen zich op en we vergeten intusschen de leerlingen. En zij zijn toch eigenlijk de hoofdzaak. Van de oud-leerlingen in deze 12 $\frac{1}{2}$ jaar zijn er nu al verscheidene Vader en Moeder. Helaas zijn er ook jonge levens voor goed heengegaan: Grê Helleman, Like Bianchi en Paul Arens. Van onze bestuursleden missen we voor altijd de Heeren Ippius Fockens en Royaards. Hun nagedachtenis blijft met dankbaarheid in onze harten bewaard.

Intusschen mogen wij ons werk nog met blijdschap doen. Wel maakt het onderwijs in het algemeen een moeilijken tijd door. Bijna wekelijks neemt de regeering, noodgedwongen, maatregelen, die onzen arbeid verzwaren. Maar God waakt over ons. Ook over onze school. Dit zij de laatste gedachte van de overdenking van deze 12 $\frac{1}{2}$ jaar. En tevens de eerste waarmee we het volgend tijdvak tegen gaan.

Zetten, 1 Maart 1934

J. van Wely.